

RIKTLINJER FÖR SPECIALKOST

GODKÄNDA AV KOMMUNSTYRELSEN 2013-12-03, § 342
Revidering av riktlinjerna fastställda av Barn- och
ungdomsnämnden 2016-09-14

Riktlinjer för specialkost i förskola, grundskola och gymnasium

Specialkost av medicinska skäl

Kommunen skall tillhandahålla näringsriktiga måltider till de barn/elever som av någon anledning inte kan äta den ordinarie måltiden. Utbudet grundar sig på skollagens krav på näringsriktiga måltider samt resurser inom måltidsverksamheten. Idag förekommer det mycket tenderer när det gäller matvanor vilket gett ökade önskemål om olika dieter även inom förskola och skola. Det har påvisats i flera studier att barn med specialkost tycker att det är jobbigt att särskiljas från sina kamrater och en restriktiv kosthållning riskerar dessutom att bli för ensidig. Det är därför av stor vikt att inte utesluta livsmedel i onödan. Vid planeringen av måltiden utgår vi alltid från huvudalternativet på matsedeln. Tillbehör på ordinarie matsedel samt salladsbord är komplement även till specialkosten.

Specialkost kan erbjudas till barn/elever med livsmedelsallergier och intoleranser eller till barn/elever som på grund av andra skäl behöver anpassad kost. För att få specialkost av medicinska orsaker krävs ett intyg utfärdat av hälso- och sjukvården, läkare eller dietist, tillsammans med en ifylld ansökan ”ansökan om specialkost av medicinska skäl” som finns på kommunens hemsida.

Medicinska skäl kan till exempel vara glutenintolerans, laktosintolerans eller allergier mot vissa livsmedel: komjölkprotein, ägg, fisk, soja, nötter, frukt, grönsaker, skaldjur och så vidare.

Ansökan om specialkost av medicinska skäl ska förnyas vid förändrade behov och alltid inför varje läsårsstart.

Intyg från hälso- och sjukvården behöver inte förnyas varje år utan enbart vid förändrad diagnos.

Kom ihåg att om barnet/eleven behöver medicin vid en allvarlig allergisk reaktion, behöver ni även lämna in ”Handlingsplan vid allergisk reaktion”. Denna tillhandahålls av behandlande läkare.

Laktosintolerans

Laktosfri kost: Laktosintolerans är mycket ovanligt hos små barn. Hos personer med ärftlighet för laktosintolerans minskar enzymet laktas oftast under skol- eller ungdomsåren. Laktasbrist kan uppträda tillfälligt i samband med en skada i tarmslemhinnan som vid obehandlad glutenintolerans(celiaki) eller vid tarminfektioner. När skadan läkt återkommer laktasenzymet. Misstänker du laktosintolerans, uppsök alltid läkare så att allvarligare tillstånd inte missas.

Prövotid laktosfri kost: I två veckor kan ditt barn få pröva laktosfri kost i förskolan, grundskolan eller gymnasieskolan om ni har rådfrågat barnhälsovården eller skolhälsovården. Prövoperioden gäller dygnet runt, vilket gör att alla laktosprodukter måste uteslutas även utanför omsorgstid eller skoltid. Ansökan om prövotid görs på särskild blankett som finns på kommunens hemsida.

Vid konstaterad laktosintolerans krävs läkarintyg och en ifylld ansökan om specialkost av medicinska skäl som finns på kommunens hemsida.

Specialkost av icke medicinska skäl och lindrig överkänslighet

Specialkost av icke medicinska skäl tillhandahålls till barn inom förskola och elever i grundskola eller gymnasium, efter begäran från vårdnadshavare.

Eksjö kommun erbjuder bland annat lakto-ovo-vegetarisk kost, det vill säga vegetarisk kost som inkluderar mjölk och ägg. Det finns även möjlighet att välja till fisk och/eller kyckling till den vegetariska kosten. Dessutom erbjuds kost som utesluter fläskkött, blodmat och inälvsmat.

Denna blankett används även vid lindrig överkänslighet då det räcker med att plocka bort ingrediensen från tallriken, exempelvis om barnet/eleven blir röd om munnen av färska tomater, citrus eller liknande.

Villkoret för att få specialkost är att barnet/eleven äter samma mat i hemmet, vilket vårdnadshavare ska intyga.

Begränsningar i utbudet av specialkost

I nuläget finns inte möjlighet att erbjuda halal-kost, kosher-mat eller kost som utgår från till exempel ekologiskt odlad mat, närodlat eller andra dieter eller kost.

Ansökningsblanketter

Blanketter för att ansöka om specialkost för barn och elever finns att ladda ner på http://www.eksjo.se/barn_utbildning/blanketter/blanketter_skolmat

Det är vårdnadshavarens ansvar att fylla i och lämna in anmälan samt intyg för aktuell specialkost till verksamheten samt ge information. När köket har fått all information kan specialkost tillhandahållas.

Avanmälan

Avanmälan av specialkost ska alltid göras av vårdnadshavare när barnet/eleven inte längre behöver specialkost eller vid byte av förskola/skola. Vid byte av förskola/skola ser vårdnadshavare till att blanketten och information flyttas till nästa ställe.